

Baluwa ya Ichanduso ya Paulo **kwa** **Timoseo** **Ulongozi**

Kitabu kino cha Timoseo wa ichanduso ni baluwa yandikigwe na mtumigwa Paulo kwa mwanahina wake Timoseo. Baluwa ino kwa Timoseo yogesigwa yandikigwa mna imiyaka ya 62-64 toka kuvumbuka kwa Kilisito. Yogesigwa ikala kipindi cha kuuhelelo cha ugima wa Paulo. Paulo kakala yailumbile ng'hani na Timoseo na kamkema mwanage miyanza mingi (Fil 2:22, sula ya 1:2, 1:18).

Ino ayo baluwa ya ichanduso mna izibaluwa nne za Paulo ziyandike kwa munhu imoja imoja badala ya kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu. Baluwa ndatu ziyagwe ni 2 Timoseo na Tito na Filimoni. Baluwa ya ichanduso kwa Timoseo imema mafundizo ga viilondigwa kumtambikila Imulungu kwa wanhu wamtogole Yesu (Sula ya 2:1-15) wanhu olondigwa kuwalongoza wayao wamtogole Yesu (Sula ya 3:1-13) na kuwazuma mbuli ya wafundiza wa uvizi (Sula ya 1:3-11, 4:1-5, 6:2-5). Mbuli ino yolagusa Paulo viyakalile komfunza Timoseo yawe kilongozi wa vibumbila va wanhu wamtogole Yesu. Baluwa ya ichanduso kwa Timoseo ina mbuli nyingi za kuwataza vilongozi wa vibumbila va wanhu wamtogole Yesu mna ikipindi chetu wadahe kusang'hana mna ivibumbila.

Mbuli zili mkitabu

Paulo kosonga kwa kumulamusa Timoseo (Sula ya 1:1-2).

Abaho komzuma Timoseo mbuli ya wafundiza wa uvizi (Sula ya 1:3-11).

Paulo kogendelela kusimulila viyomgwaa nhogolwa Yesu Kilisito (Sula ya 1:12-19).

Abaho komulagiza Timoseo mbuli ya kumtambikila Imulungu na vilongozi wa wanhu wantogole Yesu (Sula ya 2-3).

Paulo komambukiza baluwa yake kwa kumgwaa Timoseo mafundizo ga kimambukizo (Sula ya 4-6).

¹ Niye Paulo, namtumigwa wa Yesu Kilisito kwa lagizo da Imulungu Mkombola wetu na Yesu Kilisito itumulolela.

² Nokwandikila gweye Timoseo mwanangu kweli mna ukutamanila, Imulungu Tataetu na Mndewa wetu Yesu Kilisito wakugwee ng'hekewa na bazi na tindiwalo.

Kuwazuma mbuli ya mafundizo ga uvizi

³ Nolonda ukale ako Efeso, kamba vinikupulile ving'halile muumwanza wa kuchola ako Makedonia, kwavija wanhu wayagwe ako ofundiza mafundizo ga uvizi, kolondigwa uwalagize waleke.

⁴ Walongele waleke kulonga simo na msafa mtali wa matwaga ga wahenga, avo vogala kuibamilila na hazidaha kusang'hanila kija kiyolonda Imulungu, kidaha kujuwika kwa kutamanila.

⁵ Kilamuso cha lagizo jangu dino Nikugala unogelwa ulawa muumoyo unogile na moyo uleka

kukutagusa kuwa kubananga na kutamanila kwa ukweli.

⁶ Wanhu wayagwe wabwela kuchugu na wagiza nzila zao zinogile kwa kusimulila mbuli za ubozi.

⁷ Olonda kuwa wafundiza Malagizo ga Musa, lakini hawazijuwile mbuli zao wenyego hebu mbuli ziwolonga kwa kugangamala.

⁸ Tojuwa kamba Malagizo ganoga kamba gahasang'haniligwa vigalonda.

⁹ Tolondigwa tujuwe kamba Malagizo hagekigwe kwa wanhu otenda ganogile, lakini kwa hewo obena Malagizo na otenda gehile na wanhu hawamtegeleza Imulungu na hewo otenda nzambi na kwa hewo hawamtambikila Imulungu hebu hawatogola chochose na kwa hewo owakoma tata zao hebu mama zao na kwa hewo wakomaji,

¹⁰ gekigwa kwa wagoni na wafilaji na wauzaji wa wanhu na wavizi na hewo oiduwila uvizi hebu otenda mbuli haziigalile na mafundizo gaukweli.

¹¹ Mafundizo gago golawa mna Imbuli Inogile ya Imulungu mkulu, yeli na kila kinhu yanigwelele niye niwapetele wanhu.

Kumgwaa nhogolwa Imulungu kwa bazi jake

¹² Nomgwaa nhogolwa Yesu Kilisito Mndewa wetu yanigwelele nguvu kwa sang'hano yangu. Nomgwaa nhogolwa kwa kunhenda niye nifaye na kanisagula nimsang'hanile.

¹³ Hamoja kuko umwaka nimulonga vihile, nimdununza na nimuliga, lakini Imulungu kanyonela bazi kwavija ng'hala naduhu kutamanila na sijuwile kinhendile.

¹⁴ Avo, kangwaa ng'hekewa ng'hani na kanigwaa kutamanila na unogelwa uli wetu kwa kuilumba na Yesu Kilisito.

¹⁵ Ulonzi uno wa kweli, tena unoga kutogoligwa, Yesu Kilisito keza mwiisi kuwakombola wanhu wene nzambi, na niye nhenda nzambi kubanza wose.

¹⁶ Lakini Imulungu kamema bazi ili Yesu Kilisito yalaguse kufunga moyo kwake kumwangu niye nitendile nzambi kubanza wose, kamba kilaguso kwa wanhu wose onda wamtogole kuko kumwande na kupata ugima wa milele.

¹⁷ Kumwake heyo yeli Mndewa siku zose, hafa na hakoneka, yeli Imulungu yaiyeka, nhogolwa na ukulu vake heyo siku zose! Ona.

¹⁸ Mwanangu Timoseo nokugwaa lagizo dino, kulawa mna zimbuli zilongigwe na wanhu wa Imulungu baho umwaka mbuli yako. Sang'hanila mbuli zizo kamba mgoha wa kuitowela goya Mbuli Inogile,

¹⁹ na goga kutamanila kwako na moyo wako uleka kukutagusa kamba kubananga. Wanhu wayagwe wagaleka higo na wabananga kutamanila kwao.

²⁰ Mna iwanhu awo wamumo Humenayo na Alekizanda waniwataguse kwa kuwagela mmakono ga Mwenembago, ili wafunzigwe sambu wamulige Imulungu.

2

Mafundizo ga kumtambikila Imulungu

¹ Tanhu, mulongeleni Imulungu gaja gomulonda, mumpule Imulungu na muwapulile

wanhu wayagwe na mumgwee nhogolwa kwa sama ya wanhu wose,

² mpuleni Imulungu kwa sama ya wandewa na wanhu wose wayagwe weli na ukulu mziisi, ili tukale na tindiwalo na tukale moyo hole na kumdumba Imulungu na kutenda ganogile.

³ Mbuli ayo inoga na yomnogela Imulungu Mkombola wetu,

⁴ yolonda wanhu wose wakomboligwe na waujuwe ukweli.

⁵ Kwavija hana Imulungu imoja na hana imoja yotenda Imulungu na wanhu wailumbe, munhu ayo Yesu Kilisito,

⁶ yailavile mwenyego kutenda wanhu wose wakomboligwe, mbuli ino ayo iyalaguse Imulungu mna ikipindi kinogile.

⁷ Lekaavo nhumigwa kamba mtumigwa na mfundiza kwa wanhu haweli Wayahudi, kuwapetela usenga wa kutamanila na ukweli. Niye siviza bule, nolonga ukweli!

⁸ Avo mwahaiting'hana kumtambikila Imulungu, nolonda wanhu wailavile kwa Imulungu na odaha kwinula makono gao na kumpula Imulungu bila kugevuzika hebu bamila.

⁹ Vivija nolonda watwanzi wavale goya viwalo vao na wawe na nzewe, siyo kwa kugesha kuluka mvili kwa zahabu na lulu hebu viwalo va bei ng'hulu,

¹⁰ lakini kwa sang'hano zinogile, kamba vilondigwa kwa watwanzi omtambikila Imulungu.

¹¹ Watwanzi olondigwa wanyamale kipindi munhu iyagwe kolonga na waifunze kwa uhole.

¹² Niye siwatogolela bule watwanzi wafundize hebu wawe na ukulu kwa wambigalo, olondigwa wanyamale kipindi munhu iyagwe kolonga.

¹³ Kwavija Adamu heyo yasangile kulumbigwa, abaho Hawa.

¹⁴ Vivija siyo Adamu ayo yaviziligwe ila mtwanzi ayo yaviziligwe na kabena lagizo da Imulungu.

¹⁵ Lakini mtwanzi kokalzigwa kipindi viyolela wana, kamba yahagendelela kukala kwa kutamanila na kung'ala na unogelwa na kwa kutenda gago gose kwa kugesha vinogile.

3

Vilongozi wa wanhu wamtogole Yesu

¹ Ulonzi uno wa ukweli, munhu yosulukila kuwa kilongozi wa kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu, kosulukila sang'hano inogile.

² Kilongozi wa kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu kolondigwa sikuyalongigwe vihile na wanhu, kolondigwa yawe na mwehe imoja, yailongoze mwenyego na yawe na nzewele, yawe kotegelezigwa na yawagoneke wanhu baki mng'anda mmwake na yadahe kufundiza wanhu.

³ Sikuyakoligwe hebu ndwagi, lakini yawe muhole na kukala moyo hole na wanhu, kolondigwa sikuyazinogele sente.

⁴ Kolondigwa yawe munhu yodaha kuwalongoza goya wanhu wa mng'anda mmwake na kuwatenda wanage wamtegeleze kwa kila kinhu.

⁵ Kamba munhu hadaha kuwalongoza goya wanhu wa mng'anda mmwake, kodahaze kuwalola goya wanhu wa Imulungu?

⁶ Kolondigwa sikuyawe munhu yamtogole Yesu sambi sambi, kwavija kodaha kuitapa na kutagusigwa kamba viyatagusigwe Mwenembago.

⁷ Kolondigwa yawe munhu yotegelezigwa na wanhu weli kunze ya mting'hano wa wanhu wamtogole Yesu, ili sikuyehuligwe na kwingila mumtego wa Mwenembago.

Watazaji wa vibumbila va wanhu wamtogole Yesu

⁸ Watazaji wa wanhu wamtogole Yesu olondigwa wawe na tabiya inogile na watamaniligwe, sikuwang'we ng'hani hebu umelo wa sente.

⁹ Olondigwa wagoge ukweli wa kutamanila ugubuligwe kwa mizoyo ileka kutagusa kuwa wabananga.

¹⁰ Tanhu olondigwa wagezigwe, wahakoneka ofaya wasang'hane kamba watazaji wa kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu.

¹¹ Vivija wehe zao olondigwa wawe na tabiya inogile sikuwawalonge wanhu vihile, wailongoze wenyego na otenda gaja gawalongile mzimbuli zose.

¹² Mtazaji wa kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu yawe na mwehe imoja na yadahe kuwalongoza goya wanage na wanhu wose okala mng'anda yake.

¹³ Watazaji osang'hana goya sang'hano yao, odaha kwima goya na odaha kulonga kwa ku-

gangamala mbuli ya kutamanila kwao kwa Yesu Kilisito.

Ukweli ugubuligwe

¹⁴ Vinikwandika baluwa ino, nogesa kwiza kumwako sambu baha.

¹⁵ Lakini nahakawa, baluwa ino yowalongela vija viilondigwa siye tusang'hane mna ing'anda ya Imulungu nayo ayo wanhu wamtogole Imulungu yeli mgima, yeli mhanda na chandusilo cha ukweli wose.

¹⁶ Kuduhu shaka mbuli ya vinhu vifisigwe va kutamanila kwetu.

Koneka mulukuli lwa kiunhu, kalagusigwa na Loho Yang'alile kuwa kotenda ganogile,

koneka na wasenga wa kuulanga.

Mbuli zake zipetigwa mziisi zose,

katogoligwa mwiisi yose,

kagaligwa kuulanga.

4

Wafundiza wa uvizi

¹ Loho Yang'alile kolonga fulu ipile kuwa baho kumwande wanhu wayagwe oleka kutamanila, na ozitegeleza loho za uvizi na kugoga mafundizo ga vinyamkela.

² Mafundizo kamba gago gotaligwa na wanhu watapitapi na wavizi, mizoyo yao ileka kuwatagusa kuwa wabananga isomigwa na zuma da moto.

³ Wanhu awo ofundiza kamba havinogile kusola na kuja ndiya fulani. Lakini Imulungu kalumba vinhu vose vidigwe na vibokeligwe kwa

kungwaa nhogolwa na awo wantogole Yesu na kajuwa ukweli.

⁴ Kila kinhu kiyambile Imulungu kinoga, kuduha kilondigwa kulemigwa, lakini kila kinhu chobokeligwa kwa kungwaa nhogolwa Imulungu,

⁵ kwavija imbuli ya Imulungu na kumpula voutenda kinhu aho kitogoligwe na Imulungu.

Msang'hanaji yanogile wa Yesu Kilisito

⁶ Kamba uhawagwaa mafundizo gano wanhu wantogole Yesu, kokuwa msang'hanaji yanogile wa Yesu Kilisito na uhagendelela kukula kiloho kwa mbuli za kutamanila na mafundizo gaukweli gaukweleleze.

⁷ Iteganyeni na simo hazili mna ukutamanila na zabule kinhu. Izoweze kukala muugima wa kungwaa ukulu Imulungu.

⁸ Mazoezi galukuli ganoga, lakini kukala kwa kumnogeza Imulungu kunoga ng'hani, kwavija kotwikila ugima wa sambu na wa kuko kumwande.

⁹ Ulonzi awo wa ukweli na olondigwa kutogoligwa.

¹⁰ Siye toiyoha kusang'hana ng'hani, kwavija tomulolela Imulungu yeli mgima, Mkombola wa wose na ng'hani ng'hani kwa hewo wantogole Yesu.

¹¹ Uwalagize na uwafunze mbuli azo.

¹² Sikuutogole munhu yakubeze kwavija gweye kwa mbwanga, lakini uwe kilaguso kwa wanhu wantogole Yesu, kwa ulonzi wako na sang'hano

zako na unogelwa wako na kutamanila kwako na ugima unogile.

¹³ Mbaka vondanize, sang'hanila kipindi chako kwa kusoma Maandiko Gang'alile mgameso ga wanhu na kuwapetela wanhu na kuwafundiza.

¹⁴ Sambiuileme nhunza ya Loho Yang'alile ili mgati mmwako, yuugweleligwe kubitila mbuli za wavele za ulaguzi viwakwikile makono gao.

¹⁵ Gesa goya kwa sama ya mbuli azo na uzisang'hane ili kugendelela kwako koneke na wanhu wose.

¹⁶ Uiteganye mwenyego na mafundizo gako. Gendelela kusang'hana mbuli zino, kwavija uhasang'hana koikombola mwenyego na waja okutegeleza.

5

Viilondigwa kukala na wayago wamtogole Kilisito

¹ Sikuumkomhokele munhu mvele, lakini umzume kamba tatako. Watendele wabwanga wayago kamba ndugu zako.

² Watendele watwanzi wavele kamba mama zako na watendele wandlele kamba lumbu zako, bila kuwasulukila.

³ Walolese goya wagane waliduhu kinhu chochose.

⁴ Lakini kamba mgane kana wana hebu wazukulu, awo olondigwa kuwalola goya wanhu wa mng'anda mmwao kamba viyolonda Imulungu. Kwa kutenda vivo kamba owaliha tata zao na mama zao na wavele wao, kwa gaja

gawawatendele, kwavija mbuli ayo yomnogela Imulungu.

⁵ Mgane yeli yaiyeka, yaliduhu munhu wa kumulolesa, ayo komulolela Imulungu na kogen-delela kumpula Imulungu yamtaze imisi na ikilo.

⁶ Lakini mgane yokala kwa ugima wa kumnogela mwenyego kafa kamala, hamoja yang'hali mgima.

⁷ Walagize wanhu awo wasang'hane mbuli azo, avo munhu yoyose sikuyawalonge vihile.

⁸ Kamba munhu yoyose hawatonga wanhu wa lukolo lwake, ng'hani ng'hani awo weli mng'anda mmwake, munhu ayo kakubeza kutamanila na keha ng'hani kubanza imunhu hamtogola Yesu.

⁹ Sambiuwandike twaga da mgane mna ikitabu cha matwaga ga wagane mbaka yavikize miyaka malongo sita. Vivija yawe mwehe wa mbigalo imoja.

¹⁰ Yawe na tabia inogile, yawe mtwanzi yawalelile goya wanage, yawe mbokela wageni, yawe muhole na kowasang'hanila wanhu wayagwe wamtogole Yesu, yawe munhu yowataza wayagwe mna gamagayo, na yailave mwenyego kutenda ganogile.

¹¹ Sikumuwendigize mkibumbila wagane wandele, kwavija wahasulukila kusoligwa, omuleka Kilisito,

¹² avo oitagusa wenyego kwa kubena lagizo di-walongile.

¹³ Vivija wagane kamba awo osonga kuwa wanyeke na okwanga muzikae za wanhu kipindi chose na kulonga mbuli hawalondigwa kwa

kuwalonga vihile wanhu na kuigela mzimbuli za wanhu wayagwe.

¹⁴ Avo niye ninogeligwa ng'hani wagane wandele wasoligwe na walele wana, na wakalize goya ng'anda zao, avo sikutu wagwee wanhu watwihile kilamuso cha kulonga vihile.

¹⁵ Kwavija wagane wayagwe wahinduka na kumkweleleza Mwenembago.

¹⁶ Kamba mtwanzi yoyose yamtogole Yesu kana wagane mulukolo lwake, kolondigwa yawalolese na sikuyawagwee mzigo kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu, avo wanhu wamtogole Yesu wadahe kuwalolesa wagane waliduhu wanhu wa kuwataza.

¹⁷ Wavele owalongoza wanhu wamtogole Yesu osang'hana vinogile, olondigwa wapate fungu kulu, ng'hani ng'hani waja osang'hana ng'hani kuwapetela wanhu na kuwafundiza.

¹⁸ Kwavija Maandiko Gang'alile golonga, “Sikumfunge ng'ombe umulomo wahamsang'hanila kuhulula uhemba.” Vivija golonga, “Msang'hanaji yagweleligwe fungu jake.”

¹⁹ Sikuutegeleze vitala vilavigwa kwa mvele yowalongoza kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu mbaka vigaligwe na wanhu wabili hebu wadatu wavonile.

²⁰ Wanhu wose otenda nzambi, wazume mgameso ga wanhu, ili wanhu wayagwe wadumbe.

²¹ Nokulagiza mgameso ga Imulungu na mgameso ga Yesu Kilisito na mgameso ga wasenga wang'alile wa kuulanga, gagoge gano ganikulonge, bila kutagusa kwa kulola kihanga

cha munhu yoyose hebu kulagusa unogelwa ng'hani kwa munhu yoyose.

²² Sikuulopole kumwikila makono munhu yoyose yailavile kumsang'hanila Mndewa. Sikuuilumbe na munhu yoyose mzinzambi. Ukale kwa kumnogela Imulungu.

²³ Sambiong'we mazi gaiyeka, lakini ung'we divai mbuli ya inda yako, kwavija kolumwa lumwa.

²⁴ Nzambi za wanhu wayagwe zokoneka kunze kunze, wang'hali hawanatagusigwa. Lakini nzambi za wanhu wayagwe zokoneka kumwande.

²⁵ Vivo ili, kwa ganogile gokoneka kunze kunze na hata kamba hagakoneka hagadaha kufisigwa.

6

¹ Waja weli watumwa olondigwa wawategeleze wakulu zao kwa kila mbuli, ili wanhu sikuwadilige twaga da Imulungu na mafundizo getu.

² Watumwa weli na wakulu wamtogole Yesu sikuwawabeze, kwavija sambi wose otogola Kilisito. Olondigwa wawasang'hanile vinogile, kwavija waja omweda kwa sang'hano yao ni wanhu wamtogole Yesu awo owanogela. Uwafundize na uwapetele wanhu mbuli zino.

Mafundizo ga uvizi

³ Munhu yoyose yofundiza viyagwe na hazitogola mbuli za ukweli za Mndewa wetu Yesu Kilisito na vivija hagatogola mafundizo ga Imulungu wetu,

⁴ munhu ayo kamema magoda na hajuwa kinhu chochose. Ayo mtatali wa kuibamilila na ndwagi

mbuli ya mbuli, mbuli azo zogala migongo, kugomba, maligo na magesa gehile,

⁵ na kuibamilila siku zose kwa wanhu wabanangike nzeweze na wabule ukweli na ogesa kuwa kumsang'hanila Imulungu ayo nzila ya kupata ugoli.

⁶ Ona, kumsang'hanila Imulungu komtenda munhu yawe mgoli kamba yahenela na vinhu viyalinavo.

⁷ Hatugalile kinhu chochose mwiisi wala honda tusegele na kinhu chochose.

⁸ Avo twahawa na ndiya na viwalo, tolondigwa twenele na vinhu avo.

⁹ Lakini waja olonda kuwa wagoli okwingila mna ukugezigwa na onamata mumtego wa kusulukila vinhu kwa ubozi, navo vowakwega mbaka kuna ukunangika na kufa.

¹⁰ Kwavija kuzinogela sente ng'hani acho chanduso cha nzambi zose. Wanhu wayagwe wasulukila ng'hani kupata sente mbaka wapotela kutali na tamanilo na mizoyo yao imema kunyunyuwala ng'hani.

Paulo komulongela Timoseo viyolondigwa kutenda

¹¹ Lakini gweye munhu wa Imulungu, vigwale vinhu vose avo. Goga kutenda goyolonda Imulungu, kumgwaa ukulu Imulungu, kutamanila, unogelwa, kubetela kwa kufunga umoyo na uhole.

¹² Wamba ng'hani kugahuma magayo goupata mbuli ya kutamanila kwako, ili upate ugima wa milele. Kwavija ugima uno awo uyakukemele

Imulungu viutogole kumtamanila Kilisito mgameso ga wanhu wengi wakalile aho.

¹³ Nokulagiza mgameso ga Imulungu, yovigwaa ugima vinhu vose, na nokulagiza mgameso ga Yesu Kilisito, yalongile kwa mulomo wake mbuli ya tamanilo jake mgameso ga Pontio Pilato,

¹⁴ nokulagiza ugagoge malagizo na kugategeleza goya mbaka siku dija vonda yabwele Mndewa wetu Yesu Kilisito.

¹⁵ Yesu kolawilila mna ikipindi kinogile kikigwe na Imulungu, yofaya kutogoligwa na yeli yaiyeka Mtawala, Mndewa wa iwandewa na Mkulu wa iwakulu.

¹⁶ Heyo yaiyeka yeli mgima siku zose, yakalaga kuna umulenge uleka kuvikigwa na munhu. Kuduhu munhu yamonile, kuduhu yodaha kumona. Kumwake uwe ukulu na kutegelezigwa siku zose! Ona.

¹⁷ Walagize wanhu weli wagoli wa vinhu va mwiisi ino sikuwaitape, na kulolela vinhu avo, lakini wamulolele Imulungu yeli na moyo unogile yotugwaa kila kinhu tudeng'helele.

¹⁸ Walagize watende ganogile, wawe wagoli kwa kutenda ganogile, wawe na moyo unogile na watogole kuwagwaa wayagwe vinhu vao.

¹⁹ Kwa kutenda vivo oikila ngama inogile kuko kumwande, avo wadahe kupata ugima, uli ugima wa ukweli.

²⁰ Gweye Timoseo, vilole goya vose viugweleligwe uvilolese. Iteganye na ulonzi wa chaka chaka na kuibamilila kwa mbuli za kibozi, mbuli azo wayagwe ozikema kwa uvizi “Ubala.”

²¹ Kwavija wanhu wayagwe waitenda kuwa

na ubala awo na kukimambukizo wagiza kutamanila.

Ng'hekewa ya Imulungu ikale na mweye mose.

Biblia Kikutu
The New Testament in Kutu

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

NT: © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word for the World; OT: © 2019 Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 6 May 2025

b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102